

ΙΣΤΟΡΙΑ - Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ 2024-2025 (ΦΕΚ 4545/Β/5-8-2024)

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας στην Α΄ τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου, αξιοποιούνται:

ΒΙΒΛΙΑ:

- **ΒΙΒΛΙΟ:** Α. Μαστραπά, [Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου: Από τους προϊστορικούς πολιτισμούς της Ανατολής έως την εποχή του Ιουστινιανού](#), ΙΤΥΕ - «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

I. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

2. Η Αίγυπτος [Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη]

2.2 Οικονομική, κοινωνική και πολιτική οργάνωση,

2.4 Ο πολιτισμός

II. ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

1.2. Ο Μυκηναϊκός πολιτισμός

2. Η αρχαία Ελλάδα (από το 1100 ως το 323 π.Χ.) (Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη)

2.1. Ομηρική εποχή (1100-750 π.Χ.) [εκτός από την υποενότητα Οι μετακινήσεις (11ος-9ος αι. π.Χ.)], Ο πρώτος ελληνικός αποικισμός, Οικονομική, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, Ο πολιτισμός

2.2. Αρχαϊκή εποχή (750-480 π.Χ.) (εκτός από τις υποενότητες: Η σημασία του θεσμού της πόλης - κράτους, Η οικονομική και κοινωνική οργάνωση)

2.3. Κλασική εποχή (480-323 π.Χ.). Οι υποενότητες: Η συμμαχία της Δήλου - Αθηναϊκή ηγεμονία, Η εποχή του Περικλή, Ο Πελοποννησιακός πόλεμος (431-404 π.Χ.), Η κρίση της πόλης-κράτους, Η πανελλήνια ιδέα, Ο Φίλιππος Β΄ και η ένωση των Ελλήνων, Το έργο του Μ. Αλεξάνδρου, Ο πολιτισμός (Από: «Τον 5ο και 4ο αι. π.Χ. η ανάπτυξη των γραμμάτων ... Το υψηλό επίπεδο έμπνευσης και δημιουργίας είχε τον αντίκτυπό του σε όλες τις μορφές της τέχνης.»)

III. ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

1.2. Τα χαρακτηριστικά του Ελληνιστικού κόσμου (Οι υποενότητες Τα βασίλεια της Ανατολής, Τα βασίλεια του Ελλαδικού χώρου, Οι πόλεις - κράτη, Οι συμπολιτείες δεν συμπεριλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη)

2. Ο ελληνιστικός πολιτισμός (Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη)

2.1 Τα ελληνιστικά πνευματικά κέντρα

2.2 Η γλώσσα

IV. Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΡΩΜΗ

3.3 Η ίδρυση της Ρώμης και η οργάνωσή της

3.4 Η συγκρότηση της Ρωμαϊκής πολιτείας - Res publica

V. ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ

2.2 Οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες: μόνο η υποενότητα Τιβέριος και Γάιος Γράκχος

VI. Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ (1ος αι. π.Χ.-3ος αι. μ.Χ.)

1. Η περίοδος της ακμής (27 π.Χ.-193 μ.Χ.) (Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη)

1.1 Η εποχή του Αυγούστου (27 π.Χ.-14 μ.Χ.): οι υποενότητες Η ισχυροποίηση της κεντρικής εξουσίας, Το πολίτευμα και οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις

1.2 Οι διάδοχοι του Αυγούστου (14-193 μ.Χ.) (Από: «Το ρωμαϊκό κράτος από το θάνατο του Αυγούστου...

και ο Γάιος, ενώ άλλοι αργότερα, τον 4ο αι. μ.Χ.»)

2. Η κρίση της αυτοκρατορίας τον 3ο αι. μ.Χ.: μόνο το εισαγωγικό σημείωμα.

VII. Η ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ (4ος-6ος αι. μ.Χ.)

1. Η μετεξέλιξη του Ρωμαϊκού κράτους (4ος-5ος αι. μ.Χ.) (Το εισαγωγικό σημείωμα δεν συμπεριλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη)

1.1 Ο Διοκλητιανός και η αναδιοργάνωση της αυτοκρατορίας

1.2 Μ. Κωνσταντίνος: Εκχριστιανισμός και ισχυροποίηση της ρωμαϊκής Ανατολής

1.4 Ο εξελληνισμός του Ανατολικού Ρωμαϊκού κράτους (Από: «Ο Μ. Θεοδοσίος πριν πεθάνει χώρισε για άλλη μια φορά την αυτοκρατορία ... στη βυζαντινή του μορφή, στηριγμένο στον Ελληνισμό.»)

2.2 Η ελληνοχριστιανική οικουμένη

ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ (ΦΕΚ 4678/ Β/ 6-9-2022)

Οι μαθητές/-ήτριες εξετάζονται στο μάθημα της Ιστορίας της Β' τάξης Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου σε τέσσερα (4) θέματα, καθένα από τα οποία βαθμολογείται συνολικά με είκοσι πέντε (25) μονάδες, ως εξής:

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις «αντικειμενικού τύπου» (1.α.), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες β) εξήγηση, δύο (2) ή τριών (3), ιστορικών όρων/εννοιών (1.β.), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης, αναπαραγωγής ιστορικών γνώσεων, (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Το τρίτο και το τέταρτο θέμα περιλαμβάνουν από μία ερώτηση, καθεμία από τις οποίες βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες και αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις (3.α. και 3.β./4.α. και 4.β.), με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών/-τριών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους.

Στο τρίτο και το τέταρτο θέμα χρησιμοποιούνται ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους/στις μαθητές/-ήτριες φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από *ιστορικές μαρτυρίες-ιστορικές πηγές*, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, δημοσιογραφικά άρθρα, χάρτες, διαγράμματα και, γενικότερα, από υλικό το οποίο αποτελεί ιστορικό τεκμήριο ή χρησιμοποιείται ως πηγή άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων. Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να αξιολογήσουν και να αξιοποιήσουν το υλικό των ιστορικών μαρτυριών που τους δίνεται για επεξεργασία βάσει δεδομένων κριτηρίων, τα οποία μπορεί να αφορούν σε ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, συγκριτική προσέγγιση διαφορετικών απόψεων, καθώς και σε αποτίμηση της εγκυρότητας και αξιοπιστίας επιμέρους πληροφοριών. Οι απαντήσεις πρέπει να συνδυάζουν σε κάθε περίπτωση τις πληροφορίες που προκύπτουν από την κριτική επεξεργασία των ιστορικών μαρτυριών με τις γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διδασκαλία του μαθήματος.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Η βαθμολογία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται γραπτώς στους/στις μαθητές/-ήτριες.

Το πρώτο και το τρίτο θέμα λαμβάνονται με κλήρωση από την Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας. **Το δεύτερο και το τέταρτο θέμα** ορίζονται από τους/τις διδάσκοντες/-ουσες το μάθημα.

Προς αποφυγή επικαλύψεων τα θέματα που ορίζονται από τους/τις εκπαιδευτικούς θα πρέπει να επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται το 1.β. και το τρίτο θέμα.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ	ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
1 ^ο ΘΕΜΑ (2 ερωτήσεις) 10+15 μον. =25 μονάδες	2 ^ο ΘΕΜΑ (2 ερωτήσεις) 25 μονάδες
3 ^ο ΘΕΜΑ (2 ερωτήσεις) 25 μονάδες	3 ^ο ΘΕΜΑ (2 ερωτήσεις) 25 μονάδες
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΑ: 50 ΜΟΝΑΔΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: 50 ΜΟΝΑΔΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ: 100 ΜΟΝΑΔΕΣ	